

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Tomáše Herce a JUDr. Radana Malíka v právní věci žalobkyně: **V. B.**, zastoupená Mgr. Petrem Mertou, advokátem, se sídlem Vinohradská 2133/138, Praha 3, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 12. 2024, č. j. OAM-9733-8/ZR-2024, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 14. 4. 2025, č. j. 41 A 1/2025-118,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalovaný **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovaný **je povinen** nahradit žalobkyni náklady řízení o kasační stížnosti ve výši 6 134,70 Kč k rukám jejího zástupce Mgr. Petra Merty, advokáta, se sídlem Vinohradská 2133/138, Praha 3, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Věc se týká zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu z důvodu podle § 871 odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), který spočívá v tom, že držitelka tohoto povolení závažným způsobem narušuje veřejný pořádek. Jde o to, jaké skutečnosti mají být zohledněny při posuzování tohoto důvodu za situace, kdy držitelka povolení k trvalému pobytu byla opakovaně pravomocně odsouzena za spáchání úmyslného trestného činu.

[2] Žalobkyně je občankou Ukrajiny, která od roku 2014 pobývá na území České republiky na základě povolení k trvalému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie. Okresní soud v Přerově rozsudkem ze dne 28. 6. 2022, sp. zn. 1 T 11/2021, ji uznal vinnou spácháním pokračujícího přečinu podvodu podle § 209 odst. 1, odst. 3 trestního

zákoníku ve spolupachatelství podle § 23 tohoto zákona, a odsoudil ji k trestu odnětí svobody na dobu jednoho roku s odkladem výkonu na zkušební dobu jednoho roku a šesti měsíců. Přečin spočíval v tom, že ve dnech 2. 12. 2015 a 30. 3. 2016 podvodně žádala o uspokojení mzdových nároků u úřadu práce na základě fiktivních pracovních smluv, čímž způsobila škodu ve výši 125 000 Kč. Ve vztahu k dalším dílčím útokům tohoto pokračujícího přečinu státní zástupce v roce 2018 podmíněně odložil podání návrhu na potrestání.

[3] Podruhé byla žalobkyně pravomocně odsouzena rozsudkem Okresního soudu v Břeclavi ze dne 28. 5. 2024, sp. zn. 1 T 34/2024, kterým byla uznána vinnou spácháním přečinu úvěrového podvodu podle § 211 odst. 1, odst. 4 trestního zákoníku. Za sbíhající se přečin podvodu podle uvedeného rozsudku Okresního soudu v Přerově jí byl uložen souhrnný trest odnětí svobody v trvání dvou let s podmíněným odkladem na zkušební dobu tří let. Přečinu se dopustila uzavřením několika úvěrových smluv, které následně nesplácela. Tím způsobila škodu ve výši téměř 400 000 Kč. Šlo celkem o pět skutků (tři z nich na konci července 2021, dva v září téhož roku).

[4] Opakované pravomocné odsouzení žalobkyně bylo důvodem, pro který žalovaný (dále jen „stěžovatel“) v záhlaví uvedeným rozhodnutím zrušil platnost jejího povolení k trvalému pobytu podle § 87l odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců a podle § 87l odst. 3 tohoto zákona jí stanovil lhůtu k vycestování 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Svým jednáním se dopustila závažného narušení veřejného pořádku a zásahu do práv a svobod druhých.

[5] Krajský soud v Brně (dále jen „krajský soud“) v záhlaví uvedeným rozsudkem rozhodnutí stěžovatele zrušil. Vytkl mu, že v rozhodnutí náležitě nevysvětlil a nedoložil, z jakého důvodu bylo jednání žalobkyně skutečným, aktuálním a dostatečně závažným ohrožením některého ze základních zájmů společnosti. Nepřihlédl k tomu, že se žalobkyně u prvního přečinu doznala, svého jednání litovala a chtěla uhradit celou způsobenou škodu, kterou již v době tehdejšího hlavního líčení splácela. V žádosti o podmíněné zastavení jejího trestního stíhání vyjádřila ochotu složit nějakou částku na speciální účet na pomoc obětem trestné činnosti. Okresní soud v Přerově při úvahách o trestu pro žalobkyni vzal jako polehčující okolnost v úvahu její doznání, k čemuž dodal, že předtím vedla řádný život. Trest byl stanoven na samé spodní hranici zákonné sazby. Rovněž Okresní soud v Břeclavi uložil žalobkyni za přečin úvěrového podvodu a za sbíhající přečin podvodu znovu jen podmíněný trest s odkladem na tři roky. Žalobkyně se hned po vyhlášení rozsudku vzdala práva na odvolání a netrvala na vyhotovení odůvodnění.

[6] Stěžovatel aktuálnost ohrožení veřejného pořádku žalobkyní pouze konstatoval, ačkoli z ničeho neplyne, že by od posledního skutku či po svém odsouzení prvním rozsudkem páchala jakoukoli další protiprávní činnost nebo že by nevedla řádný život. Za účelem získání komplexního obrazu o aktuálním přístupu žalobkyně ke svým minulým chybám, měl stěžovatel nahlédnout také do insolvenčního rejstříku. Zjistil by z něj, že insolvenční soud schválil oddlužení žalobkyně plněním splátkového kalendáře, jakož i to, že tato se snaží podle svých sil hradit dluhy vzniklé následkem páchané trestné činnosti. Krajský soud zhodnotil celkovou přehlednost a tím i přesvědčivost rozhodnutí stěžovatele jako velmi nízkou. Stěžovatel se namísto vypořádání rozhodných okolností vydal cestou

pokračování

používání silných slov (např. označováním žalobkyně za chamtivou recidivistku, která bezostyšně okrádá hostitelskou společnost). Tím není řečeno, že trestná činnost žalobkyně definitivně nenaplnňuje důvody pro zrušení povolení k trvalému pobytu.

II. Kasační stížnost žalovaného a vyjádření žalobkyně

[7] Stěžovatel napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodů, které podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., navrhuje jej zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení. Má za to, že své rozhodnutí řádně odůvodnil. Důvod zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu spatřoval v opakované úmyslné trestné činnosti žalobkyně v letech 2015 až 2021. Neopomněl ani zhodnotit závažnost jednání žalobkyně ve vztahu k narušení veřejného pořádku, tedy zvyšující se četnost jejich skutků v roce 2021, kdy každý z nich by samostatně naplnil skutkovou podstatu přečinu úvěrového podvodu. I když stěžovatel vedl řízení z moci úřední, neznamená to, že měl povinnost či mohl zjistit všechny okolnosti života žalobkyně. Neměl povinnost aktivně vyhledávat bez dalšího záznamy v evidencích, pokud nic nenasvědčuje tomu, že by v nich měla žalobkyně figurovat. Žalobkyně mohla na insolvenční řízení upozornit již ve správním řízení, a nikoli až v žalobě. Své dluhy vzniklé trestnou činností může navíc splácet odkudkoli. Podle stěžovatele nic nenasvědčuje tomu, že by se žalobkyně zásadně a bezvadně integrovala do společnosti a že by danou trestnou činnost nemohla jednoduše zopakovat. Nadto dodal, že po rozvodu nelze na žalobkyni dále pohlížet jako na rodinnou příslušnici občana Evropské unie.

[8] Žalobkyně se ve svém vyjádření ztotožnila s napadeným rozsudkem a navrhla zamítnutí kasační stížnosti. Krajský soud netvrdil, že by samotná existence insolvenčního řízení byla důvodem pro nemožnost vydání správního rozhodnutí, pouze měla být stěžovatelem zhodnocena. Stěžovatel si na základě důkazů, které si opatřil, nemohl dostatečně určitě vytvořit komplexní obraz o životě žalobkyně. Jeho postup vykazuje velké množství vad a nedostatků, které spočívají zejména v nedostatečně zjištěném skutkovém stavu a v jeho následném nesprávném právním posouzení.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[9] Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“) konstatuje, že kasační stížnost je přípustná, byla podána osobou k tomu oprávněnou, včas a z důvodů, které zákon připouští. Za stěžovatele jedná jeho zaměstnanec mající vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

[10] Stěžovatel podal žalobu proti rozhodnutí o zrušení doby platnosti oprávnění k pobytu. O takovéto žalobě je podle § 31 odst. 2 s. ř. s. oprávněn rozhodovat specializovaný samosoudce. Kasační stížnost ve věci, ve které v řízení před krajským soudem rozhodoval samosoudce a která „svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele“, je podle § 104a s. ř. s. nepřijatelná.

[11] Podstatný přesah vlastních zájmů stěžovatele ve smyslu § 104a s. ř. s. je dán pouze za situace, že (1) kasační stížnost se týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny v judikatuře Nejvyššího správního soudu, (2) kasační stížnost se týká právních otázek,

kteřé jsou judikaturou řešeny rozdílně, (3) kasační stížnost vyžaduje učinit odklon od ustálené judikatury, nebo (4) bylo-li v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele (srov. rozsudek NSS ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS). Tato kritéria se uplatní i za platné zákonné úpravy, která rozšířila okruh případů, kdy Nejvyšší správní soud posuzuje přijatelnost kasační stížnosti (např. usnesení NSS ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS, odst. [11]).

[12] Zásadní pochybení krajského soudu při výkladu hmotného nebo procesního práva nebo nerespektování ustálené a jasné judikatury může odůvodňovat i přijatelnost kasační stížnosti správního orgánu. Není rozhodné, že by takovéto pochybení nezasahovalo do hmotněprávního postavení stěžovatele. Opačný přístup by neodpovídal zájmu na zajištění zákonného, spravedlivého a předvídatelného rozhodování soudů (srov. rozsudek NSS ze dne 31. 1. 2007, č. j. 2 Azs 21/2006-59, č. 1143/2007 Sb. NSS.).

[13] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[14] Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu se podává, že závažným narušením veřejného pořádku ve smyslu § 87l odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, které je důvodem zrušení povolení k trvalému pobytu cizinci, může být *„jen takové jednání, které bude představovat skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti. I v takovém případě je však potřeba zohlednit individuální okolnosti života cizince a přihlédnout k jeho celkové životní situaci“* (usnesení rozšířeného senátu ze dne 26. 7. 2011, č. j. 3 As 4/2010-151, č. 2420/2011 Sb. NSS, bod 60). Mezi rozhodné okolnosti *„patří nejen charakter a závažnost spáchané trestné činnosti, ale i další okolnosti, např. místo spáchání trestného činu, a zejména doba, která uplynula od jeho spáchání, chování stěžovatele po vykonání trestu odnětí svobody, délka jeho pobytu v České republice, ale i to, zda se po příchodu do České republiky dopustil další trestné či jinak protiprávní činnosti. [...] Žalovaný měl současně vážit i přiměřenost přijatého opatření, tedy zda zrušením trvalého pobytu nebudou nepřiměřeným způsobem dotčena práva a oprávněné zájmy stěžovatele“* (rozsudek NSS ze dne 18. 4. 2013, č. j. 5 As 73/2011-146, č. 2882/2013 Sb. NSS.). Minulá trestná činnost může být rozhodující pro zrušení povolení k trvalému pobytu, byť se cizinec v době vydání rozhodnutí již nedopouští porušování veřejného pořádku (srov. rozsudky NSS ze dne 30. 3. 2017, č. j. 9 Azs 313/2016-41, bod 31, nebo ze dne 20. 10. 2020, č. j. 1 Azs 58/2020-42, body 19 až 21).

[15] Krajský soud respektoval uvedený výklad § 87l odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Rozhodnutí stěžovatele zrušil, neboť se nijak nevypořádalo s některými okolnostmi významnými pro posouzení závažnosti narušení veřejného pořádku. Oba zmíněné okresní soudy k nim při rozhodování o trestu naopak přihlédly a stěžovatel je mohl zjistit (či vyvodit) z jejich odsuzujících rozsudků. Jde zejména o doznání žalobkyně k trestnému jednání, projevení lítosti a snahu uhradit způsobenou škodu, jakož i splácení souvisejících dluhů v insolvenčním řízení. Také je třeba zmínit, že trestná jednání byla spáchána ještě před vydáním prvního rozsudku (první přečin v letech 2015 a 2016 a druhý přečin v roce 2021). Nebylo zjištěno, že by poté žalobkyně nevedla řádný život.

pokračování

[16] Napadený rozsudek nepředjímá, jakým způsobem měl stěžovatel tyto okolnosti hodnotit. Povinnost vypořádat se s nimi měl nicméně podle § 3 správního řádu. Nešlo zároveň o okolnosti, jejichž zjištění bez součinnosti žalobkyně nelze od správního orgánu reálně požadovat, typicky okolnosti mající význam z hlediska tvrzeného zásahu do soukromého nebo rodinného života (srov. stěžovatelem odkazovaný rozsudek NSS ze dne 14. 3. 2019, č. j. 1 Azs 367/2018-34, body 22 a 23). K přesvědčivosti rozhodnutí stěžovatele nijak nepřispělo ani krajským soudem vytknuté používání „silných slov“, které samy o sobě žádnou argumentací nejsou, pouze zatemňují celkové vyznění odůvodnění nepřipadným emotivním projevem. Rozhodnutí stěžovatele není založeno na právní otázce, zda je žalobkyně nadále rodinnou příslušnicí občana Evropské unie, a tudíž se jí v dané věci nebylo třeba zabývat.

[17] Nejvyšší správní soud uzavírá, že se ve své judikatuře již zabýval právními otázkami, které byly rozhodné pro rozhodnutí krajského soudu. Krajský soud posoudil věc v souladu s výše citovanou judikaturou a není dán žádný důvod, pro který by se tato judikatura měla změnit. Stěžovatel bude mít v dalším řízení možnost se se všemi rozhodnými okolnostmi vypořádat a na jejich základě znovu rozhodnout, zda u žalobkyně je nebo není dán důvod pro zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu.

IV. Závěr a náklady řízení

[18] Jelikož kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, Nejvyšší správní soud ji podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[19] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první ve spojení s § 120 s. ř. s. Při odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost jde totiž o zjednodušený meritorní přezkum napadeného rozhodnutí krajského soudu (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS). Ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. se z tohoto důvodu neuplatní.

[20] Stěžovatel ve věci úspěch neměl, pročez mu žádná náhrada nákladů řízení nepřísluší. Procesně úspěšná žalobkyně má právo na náhradu odměny právního zástupce za jeden úkon právní služby (vyjádření ke kasační stížnosti ze dne 21. 7. 2024) podle § 11 odst. 1 písm. d) a § 9 odst. 5 ve spojení s § 7 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, ve výši 4 620 Kč a náhradu hotových výdajů ve výši 450 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Odměnu advokáta a náhradu hotových výdajů je třeba zvýšit o daň z přidané hodnoty ve výši 1 064,70 Kč, neboť zástupce žalobkyně je jejím plátcem. Celkově tedy je stěžovatel povinen zaplatit žalobkyni na nákladech řízení o kasační stížnosti částku 6 134,70 Kč do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku, a to k rukám zástupce žalobkyně.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. srpna 2025

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu

